

ÖZLENECEK BİR ABİ: AGAH ÖZGÜÇ

İlker Mutlu

Agah Özgüç ile, sinema yazarı dostum **Alican Sekmeç** sayesinde tanıştım. Daha önce yazılarından, kitaplarından biliyordum onu ve severek takip ediyordum. Özellikle, **Yılmaz Güney**'in tüm filmlerini derlediği kitabı ile gönlümü fethetmişti.

2004'te **Turan Seyfioğlu** ve Yeşilçam üzerine yazacağım kitapla ilgili araştırma yapmak üzere İstanbul'dayken kendisinin evine gittik **Alican**'la; her santimetrekaresi sinema kokan, içi kitaplarla, dergi ve kupürlerle, videokasetlerle dolu o evde sıcak bir sohbet gerçekleştirdik kendisiyle. O gün, araştırmamla ilgili elindeki belgelerden fotokopi almama izin verdi ve sonrasında da bulduğu belgeleri bana yağdırdı usta. Bu paylaşımcı yanına daha sonraları defalarca şahit olacaktım. Bu açıdan da kendi sektöründe ayrı bir yeri olduğunu belirtmeliyim.

Daha sonraki yıllarda çeşitli film festivallerinde ve zaman zaman da son yıllarda çalışmakta olduğu Fanatik Video'da defalarca karşılaştık, bir araya geldik. Onunla saatler süren keyifli sinema sohbetlerini, yakası açılmadık dedikoduların yanı sıra konuşma arasında verdiği eşi bulunmaz bilgileri, her zaman dost canlısı yaklaşımını unutmam mümkün değil.

Agah Nedim Özgüç, 1932 doğumluydu. Haydarpaşa Lisesi'nden mezun olduktan sonra 50'lerde *Yelken*, *Petek*, *Salkım* gibi edebiyat dergilerinde yazdı. 1961'de profesyonel gazeteciliğe başladı. *Artist*, *Sinema*, *Perde*, *7 Gün*, *Gelişim Sinema*, *Beyaz Perde*, *Antrakt* gibi dergilere yazdı. Birçok yayın kuruluşuna özel arşivinden görsel malzeme katkısında bulunan **Agah Özgüç**, sinema belgesellerinde de danışmanlık yaptı ve 12 sayı çıkan *Sinema 65* dergisini yönetti. Türk sinemasına katkıları 1992'de Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi tarafından Altın Artemis Ödülü, 1992-1993'te Ankara Sanat Kurumu'nun sinema ödülü, 1999'da 2. Ankara Uluslararası Film Festivali'nde Aziz Nesin Emek Ödülü ve 2000'de Sinema Yazarları Derneği'nce verilen Emek Ödülü ile taçlandırıldı.

Türk Filmleri Sözlüğü -içindeki kimi eksik ya da hatalı bilgilere rağmen-sinemamızın ürettiği işlerin derli toplu bir dökümünü yapan ilk çalışma olduğu için övgüye değer bir kitaptı. **Özgüç**, kitapta düzeltmeler yapmayı istiyor ve bunu sürekli vurguluyordu, ama ona da ömrü vefa etmedi. *Türk Film Yönetmenleri Sözlüğü* gibi başka sözlük çalışmaları da oldu ve bunlar, hele ki kayıp filmlerimizin izini sürerken, biz sinema yazarları için bulunmaz nimetler oldu.

Bütün Filmleriyle Yılmaz Güney benim ilk aldığım **Agah Özgüç** kitabıydı ve **Yılmaz Güney** devrini yaşamamış ancak (afişleri, kartpostalları bile yasaklanmış bu adamın efsanesinin peşine düşerek) filmlerini bir şekilde görme isteğiyle yanıp tutuşan bizim kuşak için (70 sonrasında doğanlar) biraz da bu nedenle önemliydi. Evet, o ilk baskı da -*Türk Filmleri Sözlüğü* gibi- bazı hatalar içeriyordu, ama yine de bize **Güney**'in tüm film dökümünü veriyordu. Yazar, ölümünden bir süre önce kitabı düzeltilmiş haliyle yeniden yayımladı.

100 Filimde Başlangıcından Günümüze Türk Sineması yazarın biraz kişisel tercihlerini yansıtıyordu ama **Özgüç**, filmlerin her birinin ekine ona neden önem verdiğini izah eden bilgiler eklemeyi de ihmal etmiyordu. Pek çok açıdan bu kitap da değerli bir kaynak. *Türk Sineması Sansür Dosyası*, *Türk Sinemasında İlkler*, *Bir Sinema Günlüğünden Aykırı Notlar* yazmış olduğu diğer kitapların sadece birkaçı. Ölüm onu bizlerden koparmasaydı daha çıkaracak olduğu nice kitapların dosyası hazırda çekmecesinde ve kafasında...

Türk sinemasında yaprak dökümü devam ediyor. Hep oyuncular, yönetmenler değil yitip giden; işte güzel bir adam, bir sinema yazarı ve tarihçisi, Yeşilçam'ın belleği **Agah Özgüç** de gidiverdi ansızın 28 Nisan 2022'de, 90 yaşında. Ve zihninde Yeşilçam'ın nice sırrını da sürükleyerek...